

—No estiguen massa alegres, perquè vosaltres també rebreu del carpó!

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Telèf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 CENTIMS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona } Espanya. . . . 1'50 ptes.
cada trimestre. } Estranger . . . . 2'50 »

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

Parlem de la tranquil·litat

Hi ha dos o tres dotzenes de senyors que han perdut la son d'ençà que a Catalunya i a Espanya tenim República.

I com que aquests bons senyors no dormen des del 12 i el 14 d'abril, es pensen que a tots ens passa el mateix.

I bé, Nosaltres voldríem convèncer els que no poden aclucar l'ull d'ençà que catalans i espanyols som lliures, políticament parlant; voldríem convèncer-los que el millor és que prenguin una mica de tilla, beguda molt indicada per als nervis.

Diem que és això el millor que poden fer els cavallers a que alludim, perquè si segueixen gaire temps amb l'atac d'histerisme que els va sobtar la passada primavera, acabaran per tornar-se folls.

De República n'hi ha per estona: desenganyin-se. Ja s'ho poden mirar com vulguin.

Així, que o els inadaptats al nou règim s'acomoden, o ja es poden preparar a partir.

Perquè la intranquil·litat en què ara viuen de dia en dia ha d'anar en augment. Si, precisament, la República no ha vingut més que a això, a intranquil·litzar-los a ells, a alarmar el privilegi!

Abans els que estàvem inquiets i no dormíem més que amb un ull, érem nosaltres.

Quantes vegades ens han desvetllat a altes hores de la nit, per a dur-nos a la presó!

Durant la monarquia i la dictadura el poble no descansava, no descansava més que al cementiri. I amb prou feines.

Es ara amb la República quan comença a reposar

Que hi ha vagues, conflictes, trifulgues? I què! Això és la vida. Viure és vibrar, lluitar.

Nosaltres, de tranquil·litat, no en volem d'altra.

La tranquil·litat republicana no és la tranquil·litat de les necròpolis, no és el silenci de la mort.

Qui vulgui, doncs, que no el molestin, no té més que anar-se'n a fer companyia a Alfons XIII o a Primo de Rivera.

INTENCIONS

UN FET I UN COMENTARI

Jo era a Madrid la passada setmana, quan la interpellació sobre els fets de la revolta a l'alt Llobregat. Jo era a Madrid, al Congrés, la passada setmana, i assistia a l'escàndol impressionant, a l'escàndol formidable que posà per uns moments el Govern en perill.

Fou una de les sessions més mogudes, més febrores. Les veus del president, de Casares Quiroga, dels diputats reaccionaris que no volen la República, però en volen les pessetes, no podien ofegar la veu de Barriobero, que cridava com un dimoni. El públic, penjat com en un trapezi, allargava el coll i es movia amb angúnia. A la tribuna de la Premsa, alguns periodistes — alguns periodistes que tal vegada demà seran diputats — cridaven: Molt bé! Sí, senyor!, amb gran esverament dels uxiers. El senyor Casares Quiroga donava cops amb la mà plana damunt la fusta, Besteiro cridava i trencava campanetes.

Però l'escàndol no cessava.

Mentre, ja en alta mar, a bord del "Buenos Aires", cent nou obrers, eren conduïts a Bata, al Congrés uns homes es preocupaven d'ells i els defensaven. El ministre de la governació deia, però, que abans que el "Buenos Aires" tornés enrera, ell deixaria d'ésser ministre.

Aquest és el fet.

Arà, el comentari.

A mi no em sembla malament que la República castigui els culpables; als que promouen conflictes, als professionals del desordre i l'aldarull, no crec jo que el Govern els hagi de donar tortells ni els hagi de pagar les factures del sastre.

Però jo he estat a Figols, a Sallent, a Súria a Cardona, jo he vist aquells obrers, aquells revolucionaris terribles. Aquells obrers que cobren un jornal de vuit pessetes i no sé quants centims per estar-se vuit hores enter-

rats en la mina, a quatre cents metres de profunditat, en una atmosfera de vint-i-vuit graus sobre zero, respirant el clorur de potassi. Aquells obrers que viuen en cases de tres cambres, per molt nombrosa que sigui llur família: que no tenen aigua; que gairebé no tenen comuna: en tenen una al carrer per a cada tres famílies; que són excarnits i explotats. Aquells obrers que sofrien amb la monarquia i — aquest és el perill, aquesta és la tragèdia, senyor Azàña — segueixen sofrint amb la República.

Jo he vist aquells revolucionaris terribles, aquells revolucionaris que de lluny feien tanta por. Aquells revolucionaris que carreguen les escopetes del 12 amb cartutxos del 16; que publiquen un ban prohibint la beguda i el joc; que tenen a mà milers de pessetes — a les oficines de la companyia, a l'Ajuntament —, i, a pesar de llur misèria espantosa —, no en toquen ni una; que són amos de la dinamita i poden fer volar el poble i la mina, i no ho fan; que poden robar, cremar i matar, i no ho fan.

Em sembla bé el càstic dels culpables, a pesar que el càstic en si ens és sempre odiós. Però el càstic ha d'ésser remei. I en aquest cas no ho és. El remei — ben eficaç per cert — fóra procurar que aquells obrers de Súria, de Figols, de Cardona, no haguessin de viure explotats i excarnits; poguessin sortir de la misèria i fer vida de persones. Bé prou que ho mereixen, bé prou que hi tenen dret. Llavors no hi hauria el perill d'una revolta, perill que encara existeix, a pesar de la deportació a Bata. I existirà mentre els obrers visquin en tan llastimoses condicions, mentre no s'obligui les empreses a un millor tractament en vers els treballadors.

I, per fi, em sembla molt bé l'energia del govern de la República. Crec que un govern ha d'ésser enèrgic. Però ho ha d'ésser amb tothom, amb els de la dreta i els de l'esquerra.

El govern de la República, que ha estat enèrgic amb els cent nou deportats del "Buenos Aires", ho ha estat també amb els enemics més perillosos? Jo crec que no. I el poble, que no vol sang, el poble que vol tenir fe en els seus

dirigents, també ho creu així. Perquè té memòria, perquè no oblida. Perquè recorda els miraments, les toleràncies que la República ha tingut envers els seus més significats enemics: deixant escapar el rei lladre; deixant sortir de la presó Damas Berenguer, culpable d'Annual; deixant-ne sortir el general Mola, culpable de les "razzies" policiaques contra obrers i estudiants; indultant el grotesc doctor Albiñana; enviant Galo Ponte a prendre banys; atenent raons de salut — raons de salut que més poden aduir els exiliats a Bata —, per a no enviar Royo Vilanova a un lloc massa selvàtic. I recorda el marquès d'Hoyos, tots els altres còmplices de la monarquia, tots els altres col·laboradors de la dictadura, molt més culpables que els que ara naveguen a bord del "Buenos Aires". L'energia que ha tingut amb aquests — que, vulguin no vulguin, són menys culpables — calia tenir-la amb els altres, amb els que avui se la campen tranquil·lament i, amb un somriure als llavis, fan un gest obscè amb la mà esquerra i el braç dret, i el dediquen a la República.

LLUÍS CAPDEVILA

Revolució

Arreu del món es registra un estat caòtic en ço que fa a les ideologies, i totes preconitzen a l'estament proletari la seva reivindicació social; però, totes aquestes vibracions humanes utilitzen la revolució per implantar la seva doctrina; ve't aquí, doncs, el que succeeix a l'univers, una revolució de idees, d'aquestes no n'hi ha cap de decandida i feble, totes són virils i afalagadores, quan hagi triomfat la més poderosa i robusta, llavors la humanitat gaudirà un llarg període de felicitat; però abans ha de triomfar l'ideal; ha de vèncer les altres forces que també garantitzen el benestar, i aquesta lluita sistemàtica, progressiva, relacionada amb les èpoques modernes són precisament ço que deixa entrellucar als éssers una pau paradisiàca, pau que tots els partidismes cerquen revolucionàriament.

La civilització ha creat un estat antagònic, que la societat repulsa i vol deslligar-se'n, però les traves són forjades en foc de centúries que els ímpetus més fulminants no poden fondre aquestes grapes que subjecta la humanitat, les classes han arribat a seleccionar-se, a especificar-se, a tenir cada una per si, una representació, si des dels primers dies, fins ara, l'home ha pogut classificar-se, el pas de la humanitat és petit, si tants segles d'existència han servit per seleccionar-se, el progrés està per damunt del sentit humà, és un desplaçament, un contrast força remarcable el trobar-se al cap de tantes centúries, inferior als invents. L'home va rerassagat a la civilització, produeix més que no es cuida; ara sembla que se'n doni compte i vulgui avantposar-se a la seva obra civilitzadora. I es troba en el gran conflicte social tan descompost i difícil de junyir-lo a l'època, i, radicalment, vol imposar la ideologia que li sembla millor per anticipar-se.

Ell encara es esclau, i ha creat ales metàl·liques per volar, exporta la seva veu científicament per tot el món, es submergeix dins les tenebres oceàniques, devora les distàncies, utilitza les forces atmosfèriques, precipita l'existència, i ell, encara és esclau, es governa amb sistemes arcaics.

El rei de la creació és un bohemí; un deixat; té més de líric que de material, se'n dona compte i vol precipitar-se damunt la seva torre de marfil.

Ha de fer una pausa, un examen i contemplar el que ha fet, i veurà que la seva ànima creadora necessita aquest lenitiu espiritual de la pau per imposar-se davant les imperioses necessitats.

Espanya també es desvetlla revolucionàriament sent aquest neguit, però Espanya es desentumeix més tardana ment que els altres països, i vol imitar-los, i l'esperit revolucionari esdevé sentimental i novelesc, Espanya fa una revolució retrògrada, amb revolucionaris santificats amb doctrines d'apòstols enterrats.

BALDOMER XIFRÉ

Engrunes de pensament

Llegírem, dies passats, l'article del nostre Angel Samblancat "Sords de conveniència".

Sigui sempre per a ell i per als que pensen com ell la nostra més cordial felicitació.

No cal·leu, amics. Continueu la vostra noble campanya contra tota injustícia, que encara que al Parlament no vulguin entendre les vostres paraules, que encara que aquests gallines que fan de periodista tinguin por de reproduir-les, el poble són les úniques que sent, i que li donen vida.

Accepteu el verí d'aquests que us diuen caps calents. Caps calents! En el moment actual, l'home que té sentits, el cap on hi ha cervell, per necessitat s'escalfa.

Els panxacontents no hi tenen res; són caps buits, caps de mort. Deixeu-los.

Per això vos repetim: Parleu, amics, parleu. Encara que al Congrés s'esgarrifin, encara que temin vostre: paraules, el poble té set de sentir-ne, el poble està amb vosaltres i únicament a vosaltres seguirà.

* * *

A les declaracions del President de la Generalitat, referent al moviment de Fígols, la Patronal cuità a rectificar, dient que tots complien religiosament les bases acceptades. Els governants, després "de aplastar el moviment sedicioso", han quedat molt fresquets. Però la protesta d'uns obrers ha arribat a nostres orelles. Per això fem constar que avui encara, a Castellbell i Vilar "fàbrica Burés", a Castellgalí i altres, no són aplicades aquestes bases.

Cal que la República, abans "de aplastar moviments sediciosos", posi mà en aquestes coses. Del contrari, pot trobar-se que aquells obrers que, cansats de la monarquia, contribuïren al triomf de la República, un dia vexats per la República, ajudin a enderrocar-la. Llavors tots ho lamentariem.

PUNT

—Diuen que de la nostra misèria en té la culpa la República. Potser sí: perquè ha vingut a disgust dels monàrquics.

Qüestió íntima

La tenacitat amb què la gent d'Església i els creients ataquen la política religiosa de la República, amb el pretext ja rebregat i suat de la fe catòlica de la majoria del poble, ens obliga a sortir al pas de semblants manifestacions i restablir l'imperi de la veritat fins on sigui possible.

En primer lloc, posem en dubte que la majoria dels espanyols sigui catòlica. Creients, deistes, probablement n'hi ha molts. Però d'ésser deista i creient a professar el catolicisme hi ha una distància astronòmica.

Emperò acceptant i tot que una gran part d'espanyols sigui catòlica i que aquesta part considerable constitueixi majoria, això no justifica que als altres se'ns pugui mai imposar per força la fe, la creença en la religió seva.

Les mesures preses pels homes de la República contra l'Església no van de cap manera contra les creences per elles mateixes; d'això, els catòlics un xic eixerits n'estan convençuts; les mesures adoptades van directament contra la imposició de la creença religiosa damunt dels que no la segueixen; els que no són d'aquesta creença o són d'una altra confessió, o són senzillament ateus, queden automàticament fora del domini de l'Església catòlica, apostòlica, romana.

I nosaltres, que som liberals, molt més liberals que aquells qui ara volen arrecerar-se en el liberalisme per a reclamar una llibertat que no han practicat mai, entenem que ha fet bé la República en mermar els privilegis que l'Església gaudia a Espanya, i diem que encara ha fet curt i no ha tingut el valor d'anar fins a les pregoneres de la qüestió.

I no demanem persecucions ni violències cruentes contra els catòlics i creients; això és ben lluny de l'esperit nostre; les persecucions, ahir, avui i demà, fan aparèixer com a sants, com a màrtirs, uns pobres diables que, sense l'aurèola del suplici, no haurien sortit de la mediocritat, i això suposant que hi haguessin arribat. Persecucions, no; ni per als catòlics ni per a ningú.

Unicament volem que l'Església no sigui una institució oficial; que aquells qui no creiem en els seus ritus, en els seus dogmes i en els seus principis no estiguem obligats a sufragar les despeses que el culte exigeix. I això ho volem en nom i en ús d'aquesta voluntat liberal que tan sovint ara és invocada.

La qüestió religiosa és un cas de consciència de cada un particularment; és una qüestió íntima que cadascú ha de portar en el fons d'ell mateix, sense preocupar-se de si la hi porten els altres o no.

A. PESTAÑA

La revolució i el calendari del pagès

Conten que dissabte passat, quan començaven a córrer remors de vaga per a dilluns, hom demanà a una personalitat política barcelonina, coneguda a la tertúlia del "Catalunya":

—Què? Tindrem vaga general, demà passat?

I la personalitat en qüestió respongué:

—Vaga general, amb aquest temps tan dolent que fa? Ni els mils!

Per això, quan els que coneixíem l'anècdota ens llevàrem dilluns al matí i veïrem que encara que fes molt fred, llua un sol esplèndid, sentírem que se'ns apoderava una impressió d'aigoixa.

Sortosament, no ha estat res, si s'exceptuen els fets de Terrassa, on el famós anarquista, fill natural del senyor Cambó, ha volgut finalment donar signes de vida. Aquesta tranquil·litat, doncs, ens permet prendre la cosa pel costat humorista i dedicar unes quartilles a la influència de la temperatura en els moviments revolucionaris.

S'imaginem vostès una revolució, una vaga general, en temps de pluja, amb humitat i fangueig? Un temporal és, en aquests casos, molt més eficaç que cinquanta números de la guàrdia civil sota les ordres directes de Miquel Maura. La vaga general de 1902, la setmana tràgica dels successos de Cullera, l'Assemblea de Parlamentaris, la proclamació de la República, tot tingué lloc en temps esplèndid, o, almenys, tolerable. Només conec en la Història un fet revolucionari que s'hagi produït sota la pluja: la proclamació de la independència argentina, que es féu amb el paraigües obert a la mà. Tots els altres moviments han tingut lloc en temps sec. Per quelcom el anglesos, grans psicòlegs, dissolen les manifestacions amb mangueres.

Un bon revolucionari, de passada que explora l'ànim del poble, ha de consultar el *Zaragozano* o *El Pagès*. Ara que estem en temps de llibertat escric això, que en temps de la monarquia m'hauria guardat ben bé de dir-ho, no fos cosa que la tenència d'aquests almanacs s'hagués considerat com subversiva...

AGUSTÍ PIRACÉS

Botons de foc

"El Sol", de Madrid, és un diari molt republicà. Tan republicà, que ha nomenat redactor, a Barcelona, a *Joaquín* Montaner, que fou un dels més entusiastes i fidels servidors de la dictadura en temps de l'Exposició.

* * *

El senyor La Cierva, cacic màxim de Múrcia, ha ensenyat l'orella una vegada més. L'ha ensenyat a Biarritz, lloc de reunions monàrquiques més que sospitoses.

Ha dit que aquest "era el momento de unirse las derechas, sin distinción de ideologías, sin distinguir si eran monárquicas o si son republicanas..."

A veure si això ens fa obrir els ulls. Els republicans que són capaços d'unir-se amb les dretes monàrquiques ja sabeu quin qualificatiu mereixen. I ja sabeu que republicà de la dreta vol dir monàrquic disfressat. Per tant, enemic de la República.

* * *

A Guetaria uns nacionalistes han assassinat un republicà.

A veure què passa, ara, amb la llei de Defensa de la República.

* * *

Uns pertorbadors de l'ordre han estat enviats a Bata.

Nosaltres demanem que, per pertorbadors de l'ordre i enemics de la República, hi siguin enviats també Berenguer, Matos, Fernández Heredia, el doctor Albiñana, Mola, el fill de Luca de Tena, etc., etc.

Perquè la llei ha d'ésser igual per a tots.

* * *

No en treureu res dels vostres atacs a l'Esquerra. El poble us coneix massa, us sap massa bruts, massa covards, massa vils.

El poble és essencialment esquerrà.

I triomfarà l'Esquerra, seguirà triomfant l'Esquerra. Si no amb els homes d'avui, amb uns altres.

* * *

Els qui no triomfaran seran els de les dretes, els col·laboradors de la dictadura, els col·laboradors d'Arlegui i Martínez Anido, els ex-servidors de la monarquia, els homes dels negocis bruts que avui pretenen — però que no es faci'n il·lusions! — viure a costelles de la República!

* * *

A Madrid van sempre junts un tal Josep Pla un tal Manolo Merino i un tal Figueras.

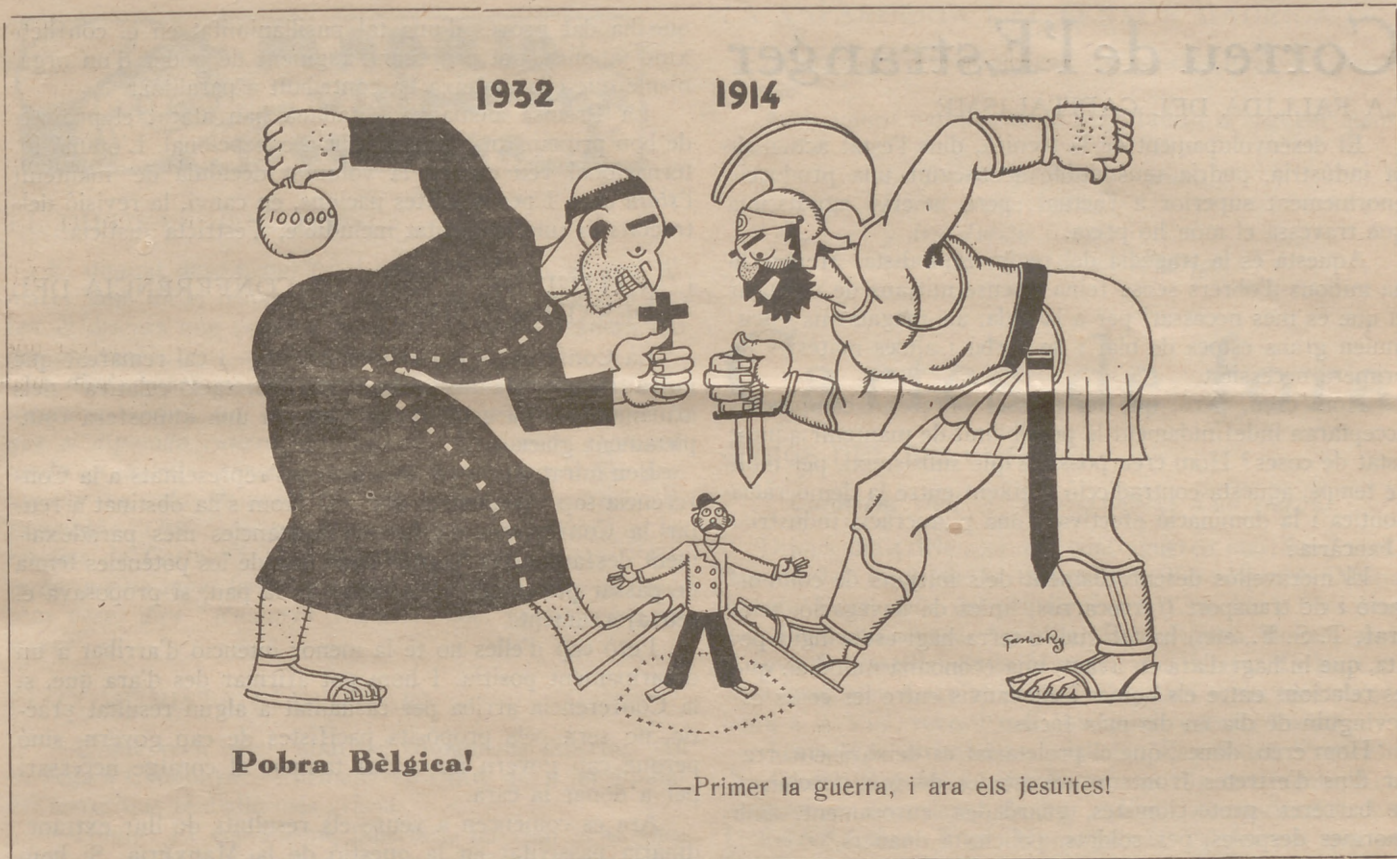
I els tres no tenen prou boca per a lloar i cantar — fent molts galls — les excel·lències de March i Cambó.

* * *

Acció Catalana sembla que es dissol.

Es clar: per consumpció.

I per raquitisme.

Rússia

Jo sóc, potser, un dels que menys han seguit els esdeveniments de la Revolució russa; un dels que més desconeixen la veritable successió de fets que formen la llarga convulsió política i social de Rússia, l'escola democràtica del món.

No obstant, això no priva que tingui format un ferm concepte de la primera nació revolucionària de l'univers.

Rússia, entre totes les nacions, és la gran calumniada, és la gran caluniada per aquesta gent miserable que, davant de l'interès, s'oblida no ja de l'amor als seus iguals, sinó dels seus pares i àdhuc dels seus fills; per aquesta gent canalla el centre de la vida de la qual és el diner o tot el que el representi; per aquesta mena de gent que forma la societat present, estigma de la humanitat, que es sent feliç de poder lluir una pedreria rutilant a les seves mans fanfarrones, humides de suor i sang del poble atuit pel seu egoisme insaciable.

A aquesta mala gent se l'ha de fuetejar amb mà dura i impaible, molt més implacablement si es té en compte que, en política, perdonar els nostres enemics és condemnar deliberadament el nostre ideal.

La calúnnia que plana damunt Rússia és tan crua, tan constant, tan exagerada, que ha pogut atrofiar d'una manera absoluta l'enteniment del sector proletari, fins a l'extrem que hem d'escoltar dolorosament de la gent que més necessitada està d'emancipació social; d'aquests éssers, més que analfabets, privats de la llum intel·lectual: "Ni que estéssim a Rússia!" "Això no passa ni a Rússia!" En aquestes frases vulgars queda tristament plasmada la més gran dificultat a vèncer per assolir el nostre somiat alliberament.

Totes les nacions, àdhuc les de més marcat caràcter democràtic, s'han cregut en el dret de criticar i difamar Rússia, oblidant, entre elles potser nosaltres més que ningú, que estem en un nivell progressiu molt per sota d'aquesta nació, i que mentre estiguem en un pla social inferiorment vergonyós, l'únic que podem fer és callar, observar i imitar, i no res més. El dret de crítica solament poden tenir-lo les potències superiors, i nosaltres estem molt lluny d'assolir aquesta superioritat.

Tàctica suïcida, per cert, aquesta d'atacar Rússia sense pietat. Pel contrari, totes les ramificacions socials del món,

sense parar esment en colors ni tendències, davant el grandios gest exemplar d'aquest país, haurien d'unificar-se, en actitud comprensiva i fraternal, per assolir la veritable redempció de la democràcia.

Potser se'm titllarà d'ingenu per ço anteriorment exposat. No és ingenuïtat, car ja és sabut que per damunt de totes les tendències polítiques i socials hi ha l'egoisme del triomf personal.

La meua ideologia és altament revolucionària, ja que no estic d'acord amb res o quasi res de ço establert; heu-vos aquí el perquè essent Rússia un país eminentment revolucionari, sigui en ell on tinc reconcentrada l'esperança d'un esdevenidor més digne, més humà.

Rússia és una enèrgica ratificació de la violenta protesta contra la plutocràcia, iniciada per la França revolucionària d'ahir.

Rússia és el símbol de la democràcia; és una bandera desplegada i convulsa al front de les reivindicacions proletàries.

El concepte que jo tinc d'aquest dissortat país, que tots hauríem d'admirar i respectar, s'enclou en aquesta frase, que ja ha vist la llum amb anterioritat: "Rússia és el Jesucrist de les nacions".

SANTIAGO GARCIA PONT

Notes d'un carnet

L'immoral del que diem, molt sovint està en la malícia del que ens escolta.

***

La dona és de l'home que sap apartar-se d'ella a temps.

***

Saber perdonar el mal que ens fan, és elevar-nos per damunt de nosaltres mateixos.

***

La pobresa és l'emblema dels humils.

***

La malícia, molt sovint neix del desig insatisfet.

***

Per conèixer el goig veritable, s'ha d'haver sofert intensament.

S. G. P.

Correu de l'Estranger

LA FALLIDA DEL CAPITALISME

El desenvolupament de la tècnica, dins l'estat actual de la indústria, podria sens dubte aconseguir una producció enormement superior a l'actual; però la crisi agudíssima que travessa el món ho priva.

Aquesta és la tragèdia del règim capitalista. Mentre hi ha milions d'obrers sense feina i sense mitjans de comprar el que és més necessari per a la vida, als magatzems s'acumulen grans estocs de blat i de carbó i altres matèries de primera necessitat.

Hom creu, però, que les masses obreres i camperoles acceptaran indefinidament la possibilitat de mantenir aquest estat de coses? Hom creu possible que subsisteixi, per molt de temps, aquesta contradicció creixent entre la democràcia política i la dominació efectiva d'una plutocràcia industrial i bancària?

El meravellós desenrotllament dels mitjans de comunicació i de transport (ferrocarrils, línies de navegació, telègraf, T. S. F., etc.) ha fet que la terra hagi esdevingut petita, que hi hagi d'ara en avant, una economia mundial, que les relacions entre els homes i els canvis entre les coses esdevinguin de dia en dia més fàcils.

Hom creu, doncs, que el proletariat es deixarà encorralar dins d'estretes fronteres encastades de fortificacions i de barreres proteccionistes, guardades curosament, amb enormes despeses, per soldats, policies i duaners?

No és un home o un grup determinat d'homes que han de posar remei a la crisi actual. Totes les grans revolucions s'han fet de dalt a baix i no de baix a dalt.

Mentre els homes d'Estat es perden en vacil·lacions i contradiccions, hi ha forces invisibles en acció. Aquestes forces ens empenyen envers un nou estat social en el qual la producció no tindrà per objecte el profit egoista, sinó la satisfacció directa de les necessitats collectives, en el qual el feudalisme capitalista serà vençut per la democràcia social; i en la qual els pobles, mitjançant la cooperació nacional i internacional, coneixeran, finalment, la prosperitat i la pau.

ELS DEBATS A GINEBRA

Si el discurs del ministre d'Estat espanyol a Ginebra, senyor Zulueta, ha produït una excellent impressió en una atmosfera de serenitat, les proposicions franceses, acollides amb natural i fundada suspicàcia, han produït una gran sensació.

Amb tot, aquestes proposicions, segons ha declarat el delegat espanyol senyor Madariaga, han fet donar un gran pas a les conferències i han abreujat en unes tres setmanes els seus treballs preliminars.

Cal remarcar que França no proposa cap reducció en els armaments ni cap reducció en les despeses de guerra dels pressupostos.

El primer punt, i el més important, consisteix en la internacionalització de l'aviació civil en tot allò que concerneix les aeronaus militarment utilitzables o transformables, que serien posades sota el control de la S. D. N., de manera que cada Estat no disposaria, com aviació militar, sinó d'aparells reduïts.

El projecte internacionalitza igualment l'artilleria pesada de gran potència, els cuirassats de més de deu mil tones i els submarins ofensius.

En tercer lloc, la delegació francesa proposa la creació d'una policia internacional a la disposició de la S. D. N. i fins d'un primer nucli de forces de coerció per tal de reprimir les agressions eventuais.

La principal objecció a aquest projecte es refereix a les forces armades internacionals. Com una nació com França,

que ha dat proves d'una tal pusillanimitat en el conflicte xino japonès, pot proposar l'augment de poder d'un organisme que ella mateixa ha contribuït a paralytzar

La Premsa alemanya i italiana han atacat el projecte de bon principi amb una violència excepcional. L'opinió internacional veu en ell la voluntat decidida de mantenir l'*statu quo*. I per a moltes nacions, en canvi, la revisió dels tractats és una necessitat ineludible, d'estricta justícia.

L'ACTITUD DEL JAPÓ I LA CONFERÈNCIA DEL DESARMAMENT

La Conferència del Desarmament — i cal remarcar que no es tracta actualment sinó d'una "limitació relativa" dels armaments — ha estat inaugurada en una atmosfera completament glacial.

Ben mirat, ni un sol dels governs representats a la Conferència sap realment el que vol. Hom s'ha obstinat a reunir la Conferència en les circumstàncies més paradoxalment desfavorables, perquè cada una de les potències temia de passar per infidel a la causa de la pau, si proposava el seu ajornament.

Però cap d'elles no té la menor intenció d'arribar a un desarmament positiu. I hom pot afirmar des d'ara que, si la Conferència arriba per casualitat a algun resultat pràctic, no serà pels propòsits pacifistes de cap govern, sinó perquè cap govern no tindrà tampoc el coratge necessari per a donar la cara.

Ara es comencen a veure els resultats de llur extraordinària passivitat en la qüestió de la Manxúria. Si hom hagués fet una gestió unànime i enèrgica a Toquio, l'endemà mateix de la intervenció armada dels japonesos, el Japó no hauria lliurat completament el conflicte, com ha fet, en mans del seu estat major, sinó que l'hauria sotmès a la Societat de Nacions.

Perquè no es tracta pas de saber si el Japó té o no té raó davant la Xina. La qüestió no és aquesta. La qüestió radica únicament en el fet que, tractant de fer prevaler per la força les seves pretensions nacionals, el Japó ha recorreut a la guerra violant tot d'una el pacte Kellogg i el pacte de la Societat de Nacions.

La campanya de part de la Premsa internacional — de certa Premsa francesa especialment —, davant de fets tan palesos, seria sorprenent si no fos tan clara. L'or nipó i la influència dels fabricants d'armes i municions poden produir els efectes més increïbles i perniciosos.

Pobres xinesos! L'espectacle de la seva desfeta, no impressiona el Consell de la Societat de Nacions? De què serveix aquest organisme, si les iniciatives per a deturar la catàstrofe han d'ésser preses per les potències al marge de la Societat?

El fre principal de l'imperialisme nipó és l'esquadra nordamericana mostrant-se, imponent, al Pacífic. Però és molt probable que, per tal de posar a ratlla el militarisme del Japó, calgui anar més enllà de la simple amenaça, calgui arribar a l'acció.

Heu-vos ací un bell començament per a la Conferència de Ginebra! Amb quin estat d'esperit les delegacions dels governaments interessats s'aplegaran en la gran sala de conferències per a discutir — oh paradoxa! — la inutilitat dels armaments?

La Societat de Nacions, tal com existeix, és tan sols una organització insuficient i depauperada de la societat internacional. I o la humanitat farà l'esforç necessari per a organitzar-se millor, o s'enfonsarà novament en un cataclisme inevitable.

En aquest moment, però, tot l'interès de la política internacional es concentra per a veure de quins mitjans es valdran les grans potències per amorrallar el Japó. Mentre aquest gos de presa furiós vagi solt, el món no podrà pas recobrar la tranquil·litat perduda.

Pere Coromines us dóna, en l'**Almanac de L'Esquella**, les primícies d'un llibre revolucionari que té en preparació

EL DIPUTAT DESCONEGUT

El diputat desconegut és el senyor Paraisó, al qual dimarts, amb tot el respecte, el senyor Besteiro hagué d'acabar el discurs que l'orador no sabia de quina manera dar per pronunciat.

—*Esta gente que no tiene hábito ni elocuencia parlamentaria* — deia un comentarista — *habrían de hacer lo que el diputado cunero, que estuvo veinte años representando un distrito, por el artículo 29, naturalmente, sin pronunciar un solo discurso. Un día, un amigo de Casino le preguntó: "Oye: ¿cómo es que nunca leo tu nombre en las reseñas de Cortés?" Y el diputado cunero repuso: "Eso es porque no sabes leer entre líneas. ¿No has visto que muchas veces dice "Rumores"? Pues, bien: yo hago los rumores"*.

EL COMUNISTA LLIBERTARI

—I, que ve a ésser, això del comunisme llibertari tan en voga a Catalunya? — demanaven l'altre dia a un diputat del terrer que té d'allò més gràcia.

—Home! El comunisme llibertari, tal com el predica un adepte de la F.A.I. consta de dos articles. Primer: Que tothom faci el que li doni la gana. Segon: Que sigui obligatori subscriure's al periòdic X...

Cal aclarir que l'adepte de la F.A.I. en qüestió és editor del periòdic alludit. No dem noms, perquè som amics i no ens agrada embolicar la troca a ningú.

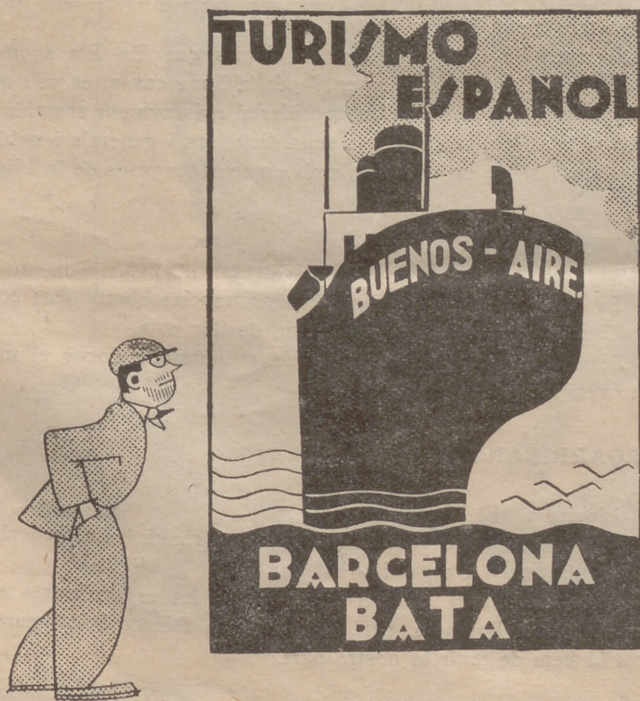
ESTIRABOT

Dimarts, els periodistes que fan informació al Congrés, van tenir un incident perquè fou negada l'entrada a alguns d'ells.

En vista d'això, els informadors es retiraren de la tribuna de Premsa, però al cap de poca estona, s'arreglà tot i tornaren al seu lloc.

—Què? — digué un que arribava tard. — Ja s'han calmat les aigües?

—Home, no ho sé... Ara estan explanant una interpellació sobre la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre...

—A veure si aquesta línia només serà per als obrers...

LA XAFARDERIA I EL SENYOR MADRIGAL

Al senyor Pérez Madrigal, els radicals n'hi van dir de crespes.

Amb aquest motiu, circula per Madrid la següent quarteta:

*Le llamó "golfo" y "granuja"
cierto grupo radical;
y dijo Julián Besteiro:
—¡Y eso que es un Madrigal!*

Cartes de fora

ARBÓS DEL PENEDÈS

Casament civil. — Processament d'un clergue

Dijous, dia 4 dels corrents, contragueren matrimoni civil, davant del Jutge de la nostra Vila, la senyoreta Maria Rovira Martí, filla del primer tinent d'Alcalde i President del Sindicat Càmera Agrícola, Pere Rovira Bonan, amb el jove de Castellví de la Marca, Pere Bartra Marlés.

L'acte, per ésser el primer d'aquesta mena que se celebra a la Vila, revestí una solemnitat extraordinària.

Acabada la cerimònia oficial, En Pau Batet, President del Centre Republicà, féu lliurament als contraents d'un pergami en recordança de llur enllaç, i a continuació En J. Ferrer Cabra, Jutge Municipal de Vilafranca, que es trobava entre els invitats, pronuncià un breu i eloqüentíssim parlament glossant la valor cívica de l'acte.

***

El Jutjat d'instrucció del Partit ha dictat auto de processament contra Mn. Josep M. García Galnades, ex-cònom de la Parròquia, per un escrit anònim amb injúries greus adreçades a Esteve Cruañes, alcalde de la Vila.

Aquest anònim està relacionat amb uns programes infamants que es trobaren escampats per la població, i altres anònims amenaçadors, per la qual cosa es segueix en el mateix Jutjat una altra querrela contra el mateix individu.

L'assumpte té un gran interès en la població per la situació de violència que ha creat; però no dubtem que, resolt aquest afer, tornarà a normalitzar-se la vida pacífica i de bona harmonia que sempre havia gaudit la vila d'Arbós.

R. G.

MARTORELL

Pel juliol de 1930, en aquest mateix periòdic, vaig cridar l'atenció de l'amic Riera referent a les males companyies que el voltaven. Afortunadament o desgraciadament, el temps ens ha donat la raó. El 12 d'abril de 1931 vàrem tenir la feblesa de votar-los, creient que Riera al consistori sabia imposar-se. No ha estat així, puix hi ha moments que, exceptuant el regidor Cortadella, el nostre Batlle es troba sol.

Ací, com a tot arreu, també tenim atur forçós; però si hi hagués interès i voluntat, la situació milloraria.

Hi ha en projecte lo del mercat, i no es fa res. Aviat vindran dotze o tretze mestres nous, entre homes i dones; però els locals brillen per llur absència. De manera que entre mercat i escoles, hi hauria feina per tothom. Crido novament l'atenció de l'amic Riera perquè es decideixi a fer el necessari perquè el poble no' es doni per enganyat.

UN FEDERAL

VIC

Costarà molt de treure la crosta de clericalisme que posa en ridícul a Vic i la converteix en la ciutat hipòcrita.

Les dames d'*Estropajos*, les verges resseques, les filles de pare espiritual que patim, van organitzar fa dies una manifestació de protesta per haver estat trets els Cristos de les Escoles Nacionals.

El curiós del cas és que la majoria de fills d'aquestes scnyores empeltades amb ciri de sagristia, no van a les escoles del govern perquè troben que no són prou distingides.

A aquesta genteta, per tal d'anar contra la República, tant els fa un Crist com un dimoni: totes les armes els són bones per a conservar llur caciquisme i poder continuar els dominadors de sempre.

J. C

Floretes místiques

Per Manresa corre una fulleta místico-bèlica, la qual ens plau de publicar a les nostres planes, a títol de curiositat humorística.

Diu:

LLETRA DE CONVIT

Jove, cristià fervent
que veus a Déu perseguit:
ara és hora, si ets valent,
de fer-te del seu partit.

Es clar que tu creus en Ell,
i el segueixes amb amor,
sent, com ets, un bon anyell
del ramat del Bon Pastor.

Mes quan tot l'infern es mou
contra el Pastor i el ramat,
d'esse' anyell no n'hi ha prou;
cal ésser també soldat.

Cal ésser soldat de Crist,
ple de fe i de decisió,
com tants l'Església n'ha vist
en temps de persecució.

D'un anyell fer ne un soldat
ha de costar sacrificis,
mes cap dóna el resultat
d'uns quants dies d'Exercicis.

Pensa-t'hi i sies valent,
resol-te d'una vegada
i et serà el començament
d'una vida benaurada.

Cinc dies passen volant,
i s'escolen com no res;
la feina dura un instant,
però el mèrit, sempre més.

Alça't, recluta lleial;
venç decidit la peresa,
que t'espera el General
a la Cova de Manresa.

Vés a allistar-te tot d'una,
i ja no et tornis enrera
i no perdís una engruna
del bé de Déu que t'espera.

Fet aquest coresforç noble,
sortiràs del teu recés:
un exemple més pel poble,
i per Crist un soldat més.

A. M. D. G.

REPICS

NO HI HAURÀ PROU COLÒNIES

Diuen que l'home és l'únic animal que ensopega dues vegades en una mateixa pedra. Els de la F. A. I. de R. O. ho han demostrat i estan disposats a demostrar que de dues a tres hi ha no més que un pas d'ingenuïtat.

Per ells faran, puix si no ens han convençut de la llur eficàcia i oportunitat revolucionària, se'ls ha vist... la corona, com a aquells capellans que van de burina i els cau el capell.

Seguint aquest camí, Espanya no tindrà prou colònies per encabir-hi els nous missioners folrats de negre i vermell. Si esperen que la monarquia restaurada els tregui dels llims, en tenen per temps!

MIRACLES

No hi ha mai miracles d'ara; sempre són de la vellúria. A Roma no canonitzen cap sant, mentre visqui algú que l'hagués conegut. Hi ha, però, de tant en tant, petits prodigis, i no fa pas gaire que la Mare de Déu s'aparegué a les muntanyes basco-navarreses. De tota manera, s'han acabat els miracles, precisament quan més convenien per tal de confondre heretges, avivar la fe i... fer bullir l'olla. S'han cremat convents i esglésies, s'ha dissolt la Companyia de Jesús, s'han profanat imatges i... no res; el miracle no ha sortit.

En canvi, hom tracta d'ensorrar la República, i ha sorgit el miracle. Molts "revolucionaris" (?) amb cara de fam i vestit de parracs duïen Parabèl·lums, la pistola més cara, i quantitats en metàl·lic que no porta tothom qui vol. ¿D'on han sortit les misses?

UN RUS D'EN PLA

Revolució? Política de justícia social? Reforma agrària? Lluita, simplement, contra la tuberculosi?

I ca! Quins disbarats! Tot això és molt car, molt car. No entra dins les possibilitats del país...

Aquesta és, sense cap exageració, la idea fixa, el cavall de batalla de la gent de la Lliga. I ho veureu cada dia expressat, en una forma o altra, en els editorials de "La Veu".

Doncs, bé, Josep Pla ha de ballar al mateix so. I hi balla, no ho dubteu.

L'altre dia, per exemple, feia parlar, a aquest propòsit, un rus, representant dels soviets, en francès:

"Vous voulez faire une révolution...—deia el rus a En Pla — C'est très bien! Mais c'est très chère..."

Deixant de banda els efectes còmics que En Pla aconseguí amb el seu "dévouement" per la bona causa, es veu que ell i el rus amb el Ventoses consideren més avinent sostenir la xurma dels Borbons amb els seus dictadors i generals i nobles i prelats. I sobretot, sobretot, amb els seus burgesos de la Lliga.

TAMBÉ AL JAPÓ

Els estudiants de Toquio s'han pronunciat obertament contra l'imperialisme guerrer i agressiu de llur país.

Seran sempre els estudiants els qui han de donar el més alt exemple?

ESGARRIFANCES

Llegim a "El Matí":

"La Cambra Oficial de la Propietat Urbana ha començat a sentir una mena d'esgarrifança"...

Potser tindrà la grip. Abans això de les esgarrifances era exclusiu dels llogaters, però ara, amb la Democràcia, veureu, tots hi hem de tenir la nostra part.